

Nogere at gaa ind paa en rimelig geistlig Lønningslov, selv med den Bestemmelse. En tidligere Minister gjorde opmærksom paa, at det kunde maaste gjerne være, at i Principet var det maaste mindre heldigt at have særlige Fonds; men saa sagde han: „Sag Mærke til mine Herrer, hvorledes de særlige Fonds ere blevne behandlede“. Har der været Noget til Hindrer for, at Regjeringen og Rigsdagen have anvendt af disse Midler, der egentlig havde en særlig Bestemmelse, til ganske andre Diemed end den Kubriil, under hvilke de staa opførte? Man kan ikke Andet end give denne Yttring af en Minister sit Medhold, naar man ser tilbage paa Bevillingerne under forskjellige af de separate Fonds, jeg skal navnlig nævne Sorø Akademi. Men naar vi nu ikke kunne faae en geistlig Lønningslov, saa siger jeg: Lad os dog være fri for det Uvæsen, at enkelte Præster have saadanne overdaadige Lønninger, medens andre skulle have utilstrækkelige, ja, at der endog saa gives Embeder, som ikke kunne blive besatte, fordi Lønnen er saa lille, at ingen dygtig Mand vil have det, da han kan tjene ganske anderledes til Livets Ophold paa andre Steder. Det forekommer mig, at man ikke for let skulde gaa ind paa den Anskuelse, at man ikke vil bevilge disse 5,000 Kr., fordi man maaste er misfornøiet med, at Regjeringen har gjort det nogenlunde paa sin egen Haand. Jeg siger, naar Regjeringen gjør paa sin egen Haand Noget, som jeg billiger, er jeg tilfreds med det i Realiteten, om oglaa jeg kan have Noget at svinde med Formen. Vil Ministeren gjøre det, som jeg ønsker, er jeg tilfreds, selv om det kan siges, at han har overtraadt en eller anden formel Berettigelse, da vi jo dog vide, at vi ingen Midler have for Dieblirket til at gribe ind i de Forhold paa en Maade, vi selv kunde ønske. Jeg kan meget gjerne, naar Nogen vil reise Ansvar for sliq Fremgangsmaade, gaa med til at stemme for Sliqt; men deraf følger ikke, at jeg ikke benytter mig af det Gode, der ligger i Sagen. Jeg skal altsaa tillade mig at anbefale Ligefindede med mig at stemme mod Forslaget under Nr. 47. — Hvad Endringsforslaget under Nr. 48 angaar, har jeg været med at stille dette Forslag, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at jeg har Anden til at bemærke af Hensyn til min egen Stilling med en anden Sag og paa andet Sted, at jeg kun har gjort dette, ikke fordi jeg tror, at der er rigtigt, at Sorø Akademi skal udrede Seminarielønningerne. Jeg finder, det er aldeles i sin Orden, at det er Staten, der udreder dem. Hvorfor jeg imidlertid har kunnet gaa ind paa Forslaget nu, er, fordi jeg betragter det i Sammenhæng med Omordningen af alle de Forhold, som angaa Universitetet, Sorø Akademi og Kommunitet, og saalænge der ikke er bleven anderledes røtt ved disse Forhold, mener jeg, at vi midlertidig kunne blive staaende ved den Ordning, vi have

havt hidtil. Hvis det ikke var Tilfældet havde jeg ikke været med til at stille dette Endringsforslag. — Jeg skal tillade mig et Par Ord angaaende Konto VI., men jeg skal ikke gaa ind paa Enkeltheder der, da de ere omtalte fra forskjellige Sider. Jeg vil kun sige dette, at jeg med Fornøielse vil gaa med til at forhøje dette Konto; det Hele taget i alle dens Underafdelinger; thi jeg erkjender, at i et Land som Danmark med en saa isoleret Literatur kan Literaturen virkelig trænge til at støttes, navnlig med Hensyn til den Slags Arbejder, som have særlig national Interesse, og forsaavidt der skrives i det danske Sprog. Naar der derfor nu anvendes 65,000 eller henved 65,000 Kr. til alle disse Diemed, saa siger jeg, at det er temmelig lidt; det er min Anskuelse om den Ting. Der kunde efter min Mening meget godt anvendes f. Ex. 100,000 Kr. aarlig, og dog vilde der ikke være Udsvælgelse i nogen Retning. Der er nogle af de Endringsforslag, som jeg ikke skal gaa ind paa enkeltvis, men jeg skal kun komme ind paa nogle Ytringer, som findes i Betænkningen med Hensyn til dem og de Grunde, hvorfor man har foreslaaet disse Nedsættelser. Det er nemlig om disse, at man har sagt, at der ingen anden Garanti var for den rette Anvendelse end den, der laa i Tilliden til Ministeren. Nu maa jeg tilstaa, at disse Ytringer fra ærede Medlemmers Side i Finantsudvalget forekomme mig lidt besynderlige. Medlemmer af Finantsudvalget have jo været Vidne til, hvad den høitærede Minister har foreslaaet, som imidlertid ikke er kommet frem her paa Grund af særegne Omstændigheder, og man kan ikke negte, at den nuværende Minister har ved sine Forslag vist, at han var en upartisk Mand, der vil støtte saavel den ene som den anden Retning. Derfor forekommer det mig at være lidt utaknemmeligt netop mod denne Minister at sige, at man med Hensyn til disse Konti ikke har anden Garanti end den, der ligger i Tilliden til Ministeren, naar det nemlig har til Følge, at man negter Bevillingen. Jeg kunde have foreslaaet det, dersom man havde givet Bevillingen og havde sagt: med Hensyn til dette Punkt kunne vi trygt bevilge, da Ministeren forud har ladet os vide, hvor upartisk han stiller sig overfor de forskjellige Retninger. De enkelte Forslag skal jeg imidlertid aldeles ikke indlade mig paa. — Der er endnu et Punkt, som jeg maa omtale, det er Tilskudet til Universitetet. Jeg har ikke været med til at foreslaa Nedsættelsen. Det har forekommet mig, at ved Siden af, at der foreligger en Lov, som er det, der er blevet anført fra anden Side som særlig Grund til at lade være at tage Bestemmelse, er der endnu en anden Betragtning, som for mig har været den afgjørende. Under den forrige Minister kom allerede dette Spørgsmaal frem om en forandret økonomisk Stilling for Universitetet, og ved den